

2014-cü ildə Dövlət Statistika Komitəsinin fəaliyyəti haqqında

2014-cü ildə Dövlət Statistika Komitəsi statistikanın idarəetmə sisteminin əsas tərkib hissələrindən biri olduğunu, onun istehsal etdiyi statistik məlumatların müasir şəraitdə ölkənin iqtisadi və sosial inkişafının digər ölkələrə inteqrasiya prosesinin və tərkibinə görə qloballaşmaya ümumi obyektiv meyilliyinin geniş müxtəliflik formasında əks etdirdiyini nəzərə alaraq, ölkədə statistika sisteminin hərtərəfli inkişafına xüsusi diqqət yetirmişdir. Bu işlərə Nazirlər Kabineti ilə razılaşdırılaraq təsdiq edilmiş statistik işlər proqramı, “2014-cü il üçün metodoloji və məlumat istifadəçiləri ilə iş planı” və “İqtisadi təhlil” üzrə iş planları, son illərdə ölkə Prezidenti tərəfindən təsdiq olunmuş milli layihələrdən və dövlət proqramlarından, xüsusən “Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış” İnkişaf Konsepsiyası və Açıq Hökumətin təşviqinə və Korrupsiyaya qarşı mübarizəyə dair 2012-2015-ci illər üçün milli fəaliyyət planlarından irəli gələn vəzifələrin tam, vaxtında və keyfiyyətlə yerinə yetirilməsi nəticəsində nail olunmuşdur.

Dövlət Statistika Komitəsinin fəaliyyətinin əsas prioritetləri “2013-2017-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında rəsmi statistikanın inkişafı” Dövlət Proqramının, habelə icraçı kimi çıxış etdiyi digər (“2008-2015-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında yoxsulluğun azaldılması və davamlı inkişafı”, “2008-2015-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında əhalinin ərzaq məhsulları ilə etibarlı təminatına dair”, “2009-2015-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında sığorta-pensiya sisteminin inkişafına dair”, “Azərbaycan Respublikasında 2010-2014-cü illərdə turizmin inkişafına dair”, “Azərbaycan gəncliyi 2011-2015-ci illərdə”, “Azərbaycan Respublikasının Məşğulluq Strategiyasının həyata keçirilməsi üzrə 2011-2015-ci illər üçün”) dövlət proqramlarının yerinə yetirilməsi olmuşdur. 2014-cü ildə icrasının başa çatması planlaşdırılmış 23 tədbir (o cümlədən digər dövlət proqramları üzrə 4 tədbir) həyata keçirilmişdir. Ümumilikdə il ərzində rəsmi statistikanın inkişafı Dövlət Proqramı ilə bağlı 90 iş (o cümlədən digər dövlət proqramları üzrə 28 iş) yerinə yetirilmişdir. Rəsmi statistikanın inkişafına dair Dövlət Proqramı üzrə 2014-cü ildə 20 tədbirin (o cümlədən icrasının tam başa çatdırılması 2017-ci ildə nəzərdə tutulmuş 1 tədbirin) icrası tam başa çatdırılmışdır və bunlar aşağıdakılardan ibarətdir: MHS-2008 çərçivəsində informasiya-kommunikasiya sahəsi üzrə köməkçi (satellit) hesabın qurulması, fiziki şəxslər tərəfindən həyata keçirilən və bəyan edilməsi qanunla tələb edilməyən idxal-ixrac əməliyyatlarına dair metodologiyanın təkmilləşdirilməsi və sorğunun aparılması, əhalinin fasiləsiz təhsillə əhatə olunmasına dair statistik müayinənin metodologiyasının hazırlanması və müayinənin keçirilməsi, ətraf mühitin mühafizəsi statistikasının göstəricilər sisteminin BMT-nin tövsiyələrinə uyğun təkmilləşdirilməsi və tətbiqi, yük avtomobili nəqliyyatı sahəsində seçmə statistika müşahidəsinin aparılması, “Aşağı (səviyyə) ixtisas tələb edən işlərin feminizasiyasının ölçülməsi”nə dair müayinə metodologiyasının hazırlanması və müayinənin keçirilməsi, ali və orta təhsil müəssisələrinin İKT-dən istifadəsi və internetə çıxış imkanlarının öyrənilməsinə dair statistik müayinənin keçirilməsi, uşaq yoxsulluğunun ölçülməsinə dair metodologiyanın hazırlanması və müayinənin keçirilməsi, ev təsərrüfatlarının sənaye fəaliyyətinin

statistik öyrənilməsi, “15-29 yaşlarında olan gəclərin məktəbdən işə keçməsi” üzrə seçmə statistik müayinənin keçirilməsi, sahibkarlara düşən informasiya yükünün müəyyənləşdirilməsinə dair statistik müayinənin təşkili, qlobal təşəbbüslər və beynəlxalq reyting agentlikləri üzrə istifadə olunan statistik göstəricilərin təhlili, uyğun rəsmi statistik məlumatların Komitənin internet sahifəsində yerləşdirilməsi, yerli statistika orqanlarında Statistik vahidlərin dövlət registrinin elektron informasiya sistemləri ilə aparılmasının təmin edilməsi, kiçik sahibkarlıq subyektləri, o cümlədən fərdi sahibkarlar da daxil olmaqla təsərrüfat subyektlərindən hesabatların elektron formada qəbulunun başa çatdırılması, Komitənin internet sahifəsinin təsnifatlar bölməsinin təkmilləşdirilməsi, axtarış və yükləmə funksiyalarına malik təsnifatlar bazasının yaradılması, statistik hesabat formaları və göstəriciləri üzrə metaməlumatlar sisteminin yaradılması, metaməlumatlar sisteminin məlumat bazalarına inteqrasiyasının təmin edilməsi, rəsmi statistikada statistika proseslərinin və məlumatların keyfiyyətinə dair sertifikatların əldə edilməsi, Azərbaycanın Milli Təhsil Təsnifatına yenidən baxılması, nəşri və tətbiqi.

“Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış” İnkişaf Konsepsiyasından irəli gələn vəzifələr haqqında” 27.02.2013-cü il tarixli kollegiya qərarı ilə təsdiq edilmiş tədbirlərin yerinə yetirilməsi əsas işlərdən biri olmuşdur. Tədbirlər planına uyğun olaraq, “Azərbaycan Respublikasında statistika sisteminin inkişafı konsepsiyası”, “Dövlət Statistika Komitəsinin istifadəçilərlə iş üzrə konsepsiyası”, “Dövlət Statistika Komitəsinin respondentlərə düşən statistik yükün azaldılması ilə bağlı konsepsiyası”, “Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin 2014-2017-ci illər üçün strateji planı”, əhalinin orta təbəqəsinin müəyyənləşdirilməsi üzrə qabaqcıl ölkələrin, o cümlədən “Ölkənin əmək bazarında qeyri-rəsmi əmək fəaliyyəti ilə məşğul əhalinin sayının qiymətləndirilməsi”-nə dair metodologiya hazırlanmış, məhsuldarlıq göstəricilərinin hesablanması və məlumatların yayılması sahəsində Çexiya Statistika İdarəsinin təcrübəsi öyrənilmiş, iqtisadiyyatın sahələri üzrə statistik vahidlərin həmcins qruplara ayrılması meyarları hazırlanaraq təcrübədə tətbiq edilmişdir. Ev təsərrüfatlarında informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından istifadəyə dair seçmə müşahidə aparılmış, kənd yollarına dair yeni statistik məlumatlar əldə edilmiş, onların nəticələrinə dair məlumatlar istifadəçilərə çatdırılmış, eləcə də Nazirlər Kabinetinə təqdim edilmişdir. Nəşr edilən çap məhsullarının tərtibatının statistik nəşrlərin dizaynı üzrə təlimata uyğun hazırlanması üçün Komitənin mütəxəssisləri “Statistik məlumatların istifadəçilər üçün əlverişli formada yayılması” mövzusunda Minsk şəhərində təlim kursunda iştirak etmişlər. Həmçinin məcmuə, statistik bülletenlər, ekspres və mətbu məlumatların, “Tərtibatın vahid stilistikasını (üslubunu) təmin etmək məqsədi ilə statistik nəşrlərin dizaynı üzrə təlimat”ın və “Statistik bülletenlərin və ekspres məlumatların tərtibi üzrə standartlar”ın tələblərinə uyğun hazırlanmasına riayət edilməsi məqsədilə Komitənin mütəxəssislərinə bu məsələ ilə bağlı trening keçirilmişdir. İstifadəçilərlə sıx əlaqələrin qurulması, statistik məlumatlarla təminatın daha da yaxşılaşdırılması üçün Dövlət Statistika Komitəsinin veb-sahifəsində real vaxt rejimində “İstifadəçilərin statistik məlumatlarla təmin olunması barədə” sorğu keçirilmişdir. Sorğuda istifadəçilərin

verdikləri təklif və tövsiyələr Dövlətstatkomun fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi istiqamətlərinin müəyyən edilməsinə imkan vermiş, rəsmi statistika orqanlarının istifadəçilərin tələbatlarına daha dolğun cavab verməsinə, onların zəruri statistik məlumatlarla vaxtlı-vaxtında tam təmin olunması işinin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə şərait yaratmışdır. Qeyri-neft məhsullarının dinamikasını və təhlilini aparmaq məqsədilə Dövlət Gömrük Komitəsinin məlumatı əsasında, 2013-cü ilin nəticələri də daxil edilməklə, son 20 il üzrə qeyri-neft məhsullarının ixracının dinamikası hazırlanmış, ixrac və idxal olunmuş qeyri-neft məhsullarının strukturu hazırlanaraq müqayisəsi aparılmış, 2013-cü ilin yekunu və 2014-cü ilin rübləri üzrə elektron ticarətin təşkili ilə bağlı həyata keçirilən qeyri-neft məhsullarının idxal və ixracına dair internet vasitəsi ilə sifariş verilərək idxal-ixrac olunmuş malların dəyəri və strukturuna dair məlumatlar əldə edilmiş, ticarət şəbəkələrində realizə olunmuş yerli, idxal və qeyri-neft məhsulları haqqında məlumat əldə edilmiş və ölkənin regionlarında fəaliyyət göstərən ticarət subyektlərində əhaliyə satılmış yerli istehsal və idxal mallarının, həmçinin qeyri-neft məhsullarının həcminə dair yekun göstəricilər hesablanmış, yekun məlumatlardan ekspress məlumatların və “Azərbaycan ticarəti” məcmuəsinin hazırlanmasında istifadə edilmiş və Nazirlər Kabinetinə təqdim olunmuşdur. İstehlak qiymətləri indeksinin hesablanmasında idxal malları və yerli mallar üzrə qiymət indeksinin hesablanması ayrı-ayrılıqda aparılmış, enerji məhsullarından səmərəli istifadəyə dair statistik göstəricilərin əhatə dairəsi genişləndirilmişdir. Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən qeyd edilən işlərin yerinə yetirilməsi “Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış” İnkişaf Konsepsiyası ilə qarşıya qoyulmuş vəzifələrin həyata keçirilməsi üzərində statistik monitorinqin təşkilinə imkan vermişdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Açıq Hökumətin təşviqinə dair 2012-2015-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı”nın və “Korrupsiyaya qarşı mübarizəyə dair 2012-2015-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planı”nın təsdiq edilməsi haqqında” 2012-ci il 5 sentyabr tarixli, 2421 nömrəli Sərəncamından irəli gələn vəzifələrin yerinə yetirilməsi təmin edilmişdir. 2013-cü ilin yekunu üzrə Dövlət Statistika Komitəsinin fəaliyyəti ilə bağlı yekun hesabat, ictimaiyyətə çatdırılması məqsədi ilə, Komitənin rəsmi internet sahifəsində yerləşdirilmişdir. Bundan əlavə, 2013-cü il üzrə Komitənin fəaliyyəti barədə illik məlumatlar, “İnzibati məlumatlardan uzunmüddətli istifadə üzrə strategiya”, nəşrlər, beynəlxalq əməkdaşlıq, normativ hüquqi aktlar, texniki normativ aktlar, statistika sahəsində baş verən yeniliklər, statistika orqanları tərəfindən hüquqi və fiziki şəxslərə göstərilən elektron xidmətlər və s. məlumatlar da mütəmadi olaraq Komitənin internet sahifəsində yerləşdirilmişdir. Komitədə Aparatın əməkdaşlarının iştirakı ilə 2014-cü ilin oktyabr ayında “İnformasiya azadlığının təmin edilməsi” mövzusunda treninq keçirmişdir. İl ərzində milli hesablar və makroiqtisadi göstəricilər. əmək, qiymət, kənd təsərrüfatı və ekologiya, xidmət, sənaye və tikinti, əhali və gender, ticarət və turizm, əhalinin həyat səviyyəsi və ev təsərrüfatlarının tədqiqatı statistikasına sahələri üzrə ümumilikdə 166 nəfər istifadəçinin iştirakı ilə 11, yerli statistika orqanları tərəfindən isə 1563 istifadəçinin və kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələrinin iştirakı ilə 557 görüş keçirilmişdir.

Dövlət Statistika Komitəsinin fəaliyyətini tənzimləyən qanunvericilik aktlarının anlaşılın sadə dildə yazılması və məlumatların əhali arasında təşviqi məqsədilə “Rəsmi statistika sahəsində Azərbaycan Respublikasının əsas normativ hüquqi aktları” kitabı yenidən hazırlanıb Komitənin internet sahifəsində yerləşdirilmişdir. Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının 04.04.2014-cü il tarixli, 2/207 nömrəli məktubunda verilmiş tövsiyələrə uyğun olaraq, rəsmi statistika məlumatlarının verilməsi qaydalarının pozulma hallarının qarşısının alınması, statistika müşahidələrinin keçirilməsi üçün zəruri olan məlumatların təqdim edilməməsində və ya vaxtında təqdim edilməməsində, yaxud hesabatların təhrif edilməsində hüquqi və fiziki şəxslərin cavabdehliyinin artırılması məqsədi ilə “Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsinə dəyişikliklər edilməsi haqqında” 20 iyun 2014-cü il tarixli, 987-IVQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən, nəzərdə tutulmuş cərimənin məbləği “300 manatdan 700 manatadək” kimi müəyyənləşdirilmişdir. Cərimə sanksiyası haqqında məlumatın geniş ictimaiyyətə çatdırılması üçün internet sahifəsində elan verilmişdir. Eyni zamanda, statistik məlumatların verilməsi qaydalarının pozulmasına görə hüquqi və fiziki şəxslərə tətbiq edilən inzibati cərimələrin elektron şəkildə ödənilməsi tətbiq edilmişdir.

Şəffaflığın təmin edilməsi, geniş ictimaiyyətin Komitənin fəaliyyətinə cəlb edilməsi və hazırlanan materialların sahibkarların və vətəndaşların müzakirəsinə verilməsi məqsədi ilə “2015-ci il üçün statistik işlər proqramı”nın, “2015-ci ildə yerli statistika orqanları üçün statistik işlər proqramı”, “2013-2017-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında rəsmi statistikanın inkişafı Dövlət Proqramı”nda və “Dövlət Statistika Komitəsinin iştirak etdiyi digər dövlət proqramlarında icrası 2015-ci ildə nəzərdə tutulan tədbirlər planı”nın layihələri hazırlanaraq Komitənin veb saytında yerləşdirilmişdir. 2014-cü ilin oktyabr ayında Dövlət Statistika Komitəsində ictimaiyyət, eləcə də kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələri üçün “Açıq qapı” günü keçirilmişdir. İctimaiyyətin məlumatlandırılması işinin daha da sadələşdirilməsi məqsədilə 2014-cü ildə Komitənin internet sahifəsinin (www.stat.gov.az) statistik məlumatlara və nəşrlərə dair bölmələri təkmilləşdirilmiş, yeni məlumatlar daxil edilmişdir. İctimaiyyətlə əlaqələrin gücləndirilməsi məqsədilə yaradılmış “qaynar telefon xətti” fəaliyyətini davam etdirmişdir.

“Korrupsiyaya qarşı mübarizə üzrə” təlim modulu və 2014-2015-ci illər üzrə tədris proqramı hazırlanmışdır. Dövlət qulluqçularının fəaliyyətlərinin qiymətləndirilməsi məqsədi ilə “Dövlət qulluğu haqqında” Qanunun 30-1-ci maddəsinə uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət Qulluğu Məsələləri üzrə Komissiyanın qərarı ilə “Dövlət qulluqçusunun xidməti fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi Qaydaları” təsdiq edilmişdir. Dövlət qulluqçuları üçün etik davranış qaydalarının və prinsiplərinin öyrədilməsi məqsədilə Dövlət Statistika Komitəsində Aparatın və Bakı Şəhər Statistika İdarəsinin əməkdaşları üçün Dövlət Qulluğu Məsələləri üzrə Komissiyanın nümayəndəsinin iştirakı ilə 2014-cü ilin aprel ayında “Maraqların toqquşmasının qarşısının alınması” və “Etik davranış qaydalarının və prinsiplərinin, onlara əməl edilməsi ilə bağlı hüquqi mexanizmlərin öyrənilməsi” mövzusunda trening,

oktyabr ayında isə “İnformasiya azadlığının təmin edilməsi” mövzusunda təlim kursu keçirilmişdir. Komitənin internet səhifəsində “Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsinin işçilərinin qeyri-etik davranışları barədə elektron şikayət” bölməsi yaradılmışdır.

2014-cü ilin iş planındakı “Sahibkarların statistika orqanları ilə münasibətlərində qarşılaşdıqları problemlərin öyrənilməsi və onların həlli üçün tədbirlərin müəyyən edilməsi və bu işlərin elektron qaydada həyata keçirilməsinin təşkili” tədbirinin icrası ilə bağlı il ərzində internet səhifəsində sahibkarlarla sorğunun keçirilməsi davam etdirilmişdir. Eyni zamanda, sahibkarlara kömək məqsədilə fəaliyyət növləri üzrə təqdim olunacaq hesabatların siyahısı, sahibkarlardan qəbul edilən rəsmi statistika hesabatlarının elektron formada qəbulunun sürətləndirilməsi məqsədi ilə statistik hesabat formalarının real vaxt rejimində təqdim edilməsinə imkan verən proqram vasitələri Komitənin internet səhifəsində yerləşdirilmişdir. Rayon (şəhər) statistika idarələri (şöbələri) tərəfindən hesabatların internet vasitəsilə təqdimatı mütəmadi olaraq təbliğ olunur və zəruri hallarda sahibkarlara hesabatların təqdimat sistemi əyani şəkildə izah edilir.

Statistikanın qarşısında duran geniş spektrli vəzifələrin inkişaf etdirilməsi və təkmilləşdirilməsi məqsədilə aşağıdakı istiqamətlər xüsusi diqqət mərkəzində olmuşdur. Milli hesablar sisteminin yalnız əsas makroiqtisadi göstəriciləri özündə əks etdirdiyini deyil, həm də bütün iqtisadi statistikanın əlaqələndirilməsi və uyğunlaşdırılması üçün səmərəli alət olduğunu nəzərə alaraq, gündəlik işdə MHS 2008-in beynəlxalq standartlarının tətbiqinə böyük diqqət yetirilmişdir. İl ərzində rüblük hesabların məlumat bazasının yaradılması, sektorlar üzrə rüblük hesablar sisteminin və İKT sektorunun köməkçi hesablarının qurulması, statistik vahidlərin MHS 2008-in tələblərinə uyğun daha dəqiq identifikasiyası məqsədilə dövlət registrinin göstəricilərinin təkmilləşdirilməsi həyata keçirilmiş, istehsal olunmayan maddi qeyri-maliyyə aktivlərinin dəyərinin qiymətləndirilməsi, ehtiyat-istifadə cədvəllərinin illik dövrləklə qurulması sahəsində işlər görülmüşdür. Bütün bunlar ölkədə MHS-2008-in müvafiq fəaliyyətlə tətbiqinə, milli hesablar statistikasına üzrə göstəricilərin təkmilləşdirilməsinə, məlumatların beynəlxalq müqayisəliliyinin təmin olunmasına imkan vermişdir.

Ölkədə statistikanın inkişafının əsas istiqamətlərindən biri də BMT Statistika Komissiyasının qəbul etdiyi kənd təsərrüfatı və kənd statistikasının təkmilləşdirilməsinin global strategiyasının təcrübədə həyata keçirilməsi olmuşdur. Göstərilən strategiyanın həyata keçirilməsinin əsas məqsədi son nəticədə bu sahədə kompleks təhlilə imkan verəcək kənd təsərrüfatı və kənd statistikasının beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılmış metodologiyasının hazırlanmasından, müvafiq göstəricilər sisteminin formalaşdırılması və onların məlumat bazasının yaradılmasından ibarətdir. Bu məqsədlə, hesabat dövründə “Ərzaq məhsulları üzrə balansların tərtib edilməsi” və “Kənd, meşə və balıqçılıq təsərrüfatlarının ümumi məhsul buraxılışının hesablanması” metodologiyası yenidən hazırlanmışdır. “Azərbaycan Respublikasında kənd təsərrüfatı siyahıyaalınmasının keçirilməsi haqqında” Nazirlər Kabinetinin 2013-cü il 28 dekabr tarixli, 357 №-li qərarının icrasını təmin etmək məqsədilə 2014-cü ilin iyun ayında Quba rayonunda

sınaq siyahıyaalınması keçirilmiş, məlumatların kompüterə yığılması və işlənməsi sahəsində ilk dəfə real vaxt rejimli internet texnologiya tətbiq edilmişdir. Sınaq siyahıyaalınmasında əldə olunmuş təcrübədən 2015-ci ildə keçiriləcək ümumi siyahıyaalmada istifadə ediləcəkdir.

Əhalinin hərəkətinin intensivliyi, ölkədə əmək fəaliyyəti ilə məşğul olan əcnəbilərin dəqiq sayının müəyyən edilməsi, istər iş icazəsi əsasında, istərsə də iş icazəsi tələb olunmayan qaydada əmək fəaliyyəti ilə məşğul olan əcnəbilər haqqında daha obyektiv məlumatlar əldə etmək məqsədilə miqrasiya proseslərinin statistik öyrənilməsinin təkmilləşdirilməsinə diqqət yetirilmişdir. Bununla əlaqədar olaraq, Miqrasiya Məcəlləsinin tələbləri nəzərə alınmaqla, yeni göstəricilər əlavə edilərək “Azərbaycan Respublikasında olan əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər haqqında” rəsmi statistika hesabatı hazırlanmışdır və bunun əsasında 2015-ci ilin I rübündən başlayaraq miqrasiya haqqında daha geniş məlumatlar əldə ediləcəkdir.

Bu gün ölkədə qiymət statistikasını ilk növbədə istifadəçilərin tələbatının ödənilməsinə yönəldilmiş, beynəlxalq standartlara uyğun olaraq, vahid metodoloji prinsiplərə əsaslanan sistemli model kimi inkişaf etmişdir. Qiymət statistikasını beynəlxalq standartların tətbiqinə əsaslanır və istifadəçiləri iqtisadi təhlil və proqnozlaşdırma üçün zəruri olan statistik informasiya ilə təmin edir. Hazırda ölkədə istehlak bazarında qiymət dinamikasını əks etdirən göstəricilər sistemi yaradılmışdır və müvəffəqiyyətlə inkişaf etdirilir. Bu sistem ümumilikdə istehlak qiymətləri indeksindən əlavə qiymətin sahələr üzrə qrup indekslərini də özündə birləşdirir.

Dövlət Statistika Komitəsinin fəaliyyətinin əsas istiqamətlərindən biri də, ölkənin xüsusiyyətləri və BMT, BVF, İƏİT, BƏT, FAO, ÜST, YUNESKO, Avrostat və digər beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən hazırlanmış metodoloji standartlar nəzərə alınmaqla, yeni və təkmilləşdirilmiş metodoloji materialların hazırlanması və təcrübədə tətbiqi olmuşdur. Bu dövrdə statistikanın bütün sahələri üzrə beynəlxalq standartlara əsaslanan, eyni zamanda ölkə iqtisadiyyatının və qanunvericiliyin xüsusiyyətlərini əks etdirən 70 metodoloji material hazırlanmışdır ki, onlardan 27-si hesabat formalarının tərtib olunmasına, 43-ü isə müayinələrin keçirilməsinə, hesablamaların aparılmasına, göstəricilər sisteminin tərtib olunmasına və digər məsələlərə həsr olunmuşdur. Hazırlanan metodoloji materiallar milli hesablar sistemi (MHS), məşğulluq və işsizlik, kənd təsərrüfatı, ekologiya, sahibkarlıq, maliyyə, bank və qiymət statistikasını kimi bir sıra müxtəlif sahələri və problemləri əhatə edir. Bu metodoloji materiallardan “Rəsmi statistik məlumatların yayılması siyasəti”, “Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin 2015-ci il üzrə keyfiyyət sahəsində siyasəti və məqsədləri”, “Statistikada kommunikasiya”, “Sənaye istehsalı indeksinin hesablanması”, “Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq üzrə ümumi məhsul (xidmət) buraxılışının və istehsal indekslərinin hesablanması”, “Turizm sahəsində qiymət indekslərinin hesablanması”, “Seçmə müşahidələrinin təşkilinə dair metodoloji planların tərtibi”, “Kredit qoyuluşları”, “Əhalinin depozit və əmanətləri”, “Qiymətli kağızların buraxılışı və tədavülü”, “Ekoloji təmiz kənd təsərrüfatı”, “Ünvanlı dövlət sosial yardımı”, “Ölkəyə gələn və gedən

şəxslərin sayı”, “Azərbaycanda ətraf mühitin əhalinin sağlamlığına təsiri” və s. göstərmək olar.

Statistik müşahidələrin təkmilləşdirilməsi, statistika məlumatlarının keyfiyyətinin artırılması və onun beynəlxalq müqayisəliliyinin təmin olunması məqsədilə metodoloji materialların işlənməsi ilə yanaşı, rəsmi statistika hesabatlarının təkmilləşdirilməsi və yeniləndirilməsi də diqqət mərkəzində olmuşdur. İl ərzində 1 yeni rəsmi statistika hesabatı forması təsdiq edilmiş, 5 hesabat forması ləğv edilmiş və 26 hesabat formasına yenidən baxılaraq göstəricilərdə dəyişiklik edilmişdir. Respondentlərə düşən statistika yükünün azaldılması istiqamətində aparılan işlərin nəticəsində rəsmi statistika hesabatları 4 vahid azalaraq 2015-ci il yanvarın 1-i vəziyyətinə 264 olmaqla, onlardakı göstəricilərin sayı 121505, o cümlədən statistika orqanları tərəfindən icmallaşdırılan rəsmi statistika hesabatları 153 və onlardakı göstəricilərin sayı 38862 olmuşdur.

“Normativ hüquqi aktlar haqqında” Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Qanununun 1-ci maddəsinin 1.0.22-ci bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən təsdiq olunan texniki normativ hüquqi aktların (dövlət statistika müşahidələrinin formaları və onların doldurulmasına dair göstərişlər, statistik göstəricilərin formalaşdırılması və hesablanması qaydaları, dövlət statistika müşahidələrinin təşkil edilməsinə və aparılmasına dair təlimatlar, idarədaxili hesabat formaları və onların doldurulmasına dair göstərişlər) Ədliyyə Nazirliyində yaradılmış Azərbaycan Respublikasının Hüquqi Aktlarının Dövlət Reyestrində qeydiyyatla alınması istiqamətində işlər davam etdirilmiş və hesabat dövründə 216 normativ hüquqi akt, o cümlədən 26 rəsmi statistik hesabat forması (01.01.2015-ci il vəziyyətinə olan hesabat formalarının ümumi sayından 197-si və ya 75 faizi) reyestrə daxil edilmişdir.

Əvvəlki illərdə olduğu kimi, 2014-cü ildə də beynəlxalq təsnifatlara uyğunlaşdırılmış milli təsnifatların işlənməsi, yayılması və tətbiq olunması istiqamətində işlər davam etdirilmişdir. Dövlət Statistika Komitəsi “Təhsil haqqında” Qanunun və YUNESKO-nun Baş Konfransının 36-cı sessiyasında qəbul edilmiş Beynəlxalq Standart Təhsil təsnifatının (İSCED 2011) tələb və tövsiyələrini nəzərə almaqla, “Milli təhsil təsnifatı”nı (III variant), MHS 2008-in tələbləri nəzərə alınmaqla, “İqtisadiyyat sektorlarının təsnifatı”nı hazırlamış, Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin tövsiyələri nəzərə alınmaqla, ölkə tabeli şəhərlərin ərazi vahidlərini inzibati ərazi vahidlərindən fərqləndirmək məqsədilə “İnzibati Ərazi Bölgüsü Təsnifatı”na maraqlı təşkilatlarla razılaşdırılmaqla, dəyişikliklər etmiş və Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsində qeydiyyatdan keçirilərək (“İqtisadiyyat sektorlarının təsnifatı istisna olmaqla), istifadəçilərə çatdırılmışdır. Bunlarla yanaşı, təsnifat istifadəçilərinin işini yüngülləşdirmək məqsədilə “Milli təhsil təsnifatının 2014-cü ilədək qüvvədə olan (2010-cu il nəşri) variantı ilə yeni variantı (2014-cü il nəşri) arasında keçid təsnifatı (açarı)” hazırlanıb təsdiq edilmişdir.

Dövlət Statistika Komitəsinin prioritet işlərindən biri də statistik registrin təkmilləşdirilməsi olmuşdur. Ölkə üzrə mərkəzləşdirilmiş qaydada aparılan statistik registr son illərdə rəsmi statistika hesabatlarının yığılması və işlənməsi metodologiyası üzərində nəzarətin həyata keçirilməsinə imkan vermişdir. Bu işin daha keyfiyyətli

həyata keçirilməsi məqsədilə hesabat ilində Statistik vahidlərin Dövlət registrində baş verən dəyişikliklərin tədqiqi konsepsiyası yenidən işlənib hazırlanmış, registrin idarə edilməsində istifadə olunan proqram vasitələri daha müasir Oracle və ya LINUX (Windows) sistemi ilə əvəz edilmişdir. İnzibati məlumatlardan statistik məqsədlər üçün istifadə olunması, onların əsasında Statistik vahidlərin Dövlət registrinin zənginləşdirilməsi və aktuallığının təmin edilməsi məqsədi ilə Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsində mövcud olan Daşınmaz Əmlakın Qeydiyyatı, Kadastrı və İdarəedilməsi İnformasiya sisteminin və Ünvan Reyestri İnformasiya Sisteminin imkanlarından istifadə edilməsinin mümkünlüyünün araşdırılması və müvafiq informasiya sistemləri arasında məlumat mübadiləsinin təşkili üçün, Dövlət Statistika Komitəsinin 5 sentyabr 2014-cü il tarixli, 128/t nömrəli əmrinə əsasən, hər iki dövlət qurumunun texniki ekspertlərindən ibarət işçi qrup yaradılmışdır. Bu işlərin həyata keçirilməsi hesabatların yığılması üzrə işin maksimum şəffaf, müxtəlif istiqamətlər üzrə əlaqələndirilmiş və statistik müşahidələrin metodologiyalarına əməl edilməsi nöqtəyi-nəzərindən nəzarətdə olmasına, respondentlərə düşən statistika yükünün azalmasına və onlar tərəfindən təqdim olunan hesabatların keyfiyyətinin yüksəlməsinə imkan vermişdir. İl ərzində hüquqi və fiziki şəxslərin yaradılması və ləğvi ilə bağlı Vergilər Nazirliyindən daxil olmuş məlumatlar əsasında Statistik vahidlərin Dövlət registrinin aktuallaşdırılması və onun statistik işlər üçün aktual vəziyyətdə saxlanması istiqamətində müntəzəm işlər həyata keçirilmişdir. 2015-ci il yanvarın 1-i vəziyyətinə SVDR-də statistik vahidlərin sayı 614 mindən, əhali təsərrüfatlarının sayı isə 850 mindən çox olmuşdur.

Dövlət Statistika Komitəsinin fəaliyyəti statistik informasiya istifadəçilərinin bütün kateqoriyalarının tələbatlarının tam ödənilməsinə yönəlmişdir. Nazirlər Kabinetinin 2 mart 2009-cu il tarixli, 48s nömrəli sərəncamına uyğun olaraq, “2008-2012-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında rəsmi statistikanın təkmilləşdirilməsinə dair Dövlət Proqramı” üzrə 2013-cü ildə görülmüş işlər haqqında hesabat hazırlanaraq ölkə Prezidentinə və Nazirlər Kabinetinə, Nazirlər Kabinetinin “2013-cü il dövlət büdcəsi layihəsinin, habelə ölkənin iqtisadi və sosial inkişaf konsepsiyasının və proqnoz göstəricilərinin Azərbaycan Prezidentinə vaxtında təqdim olunması barədə” 2014-cü il 30 yanvar tarixli, 21s nömrəli sərəncamının 3-cü bəndinə uyğun olaraq, 2014-cü ildə ölkənin ortamüddətli iqtisadi və sosial inkişaf proqramını dəqiqləşdirmək üçün 2013-cü ilin ilkin statistik məlumatları İqtisadiyyat və Sənaye və Maliyyə nazirliklərinə və növbəti büdcə ili və gələn 3 il üçün ölkənin iqtisadi və sosial inkişafı konsepsiyasının, dövlət büdcəsi layihəsinin və toplu maliyyə balansının hazırlanması üçün zəruri statistik məlumatlar mütəmadi olaraq İqtisadiyyat və Sənaye, Maliyyə və Vergilər nazirliklərinə və digər aidiyyəti təşkilatlara təqdim edilmişdir.

“Rəsmi statistika haqqında” Qanuna uyğun olaraq, rəsmi statistik informasiyanın yayılması (rəsmi nəşrlər, kütləvi informasiya vasitələri və informasiya-telekommunikasiya şəbəkələri vasitəsilə) üsullarının və metodlarının təkmilləşdirilməsi həyata keçirilmişdir. Bu məsələdə internetin imkanlarından geniş istifadə olunmuş və Dövlət Statistika Komitəsinin portalı təkmilləşdirilmişdir. Bütün sahələri əhatə edən statistik məlumatlar bazasından istifadə pulsuz həyata keçirilmişdir. Belə ki, interaktiv

cədvəllər vasitəsilə istifadəçilər öz istəklərinə uyğun olaraq cədvəlləri qurmaq və qurulmuş cədvəllər əsasında qrafikləri almaq imkanı əldə etmişlər.

Bu işlər arasında iqtisadi təhlil xüsusi yer tutmuş, statistik və analitik informasiyaların hazırlanması və yayılması çərçivəsində Dövlət Statistika Komitəsinin Aparatı və onun yerli statistika orqanları tərəfindən ölkənin və onun regionlarının sosial-iqtisadi vəziyyəti üzrə 2053 adda təhlili məruzə, 89 adda ekspres-məlumat və 77 adda mətbu-məlumat hazırlanmışdır. Təhlil materiallarının hazırlanmasında Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatları ilə yanaşı, digər rəsmi statistik məlumat istehsalçılarının məlumatlarından da istifadə edilmişdir. Hazırlanan məruzələrdə ölkənin və regionların sosial-iqtisadi inkişafı, “Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı” və “2014-2016-cı illərdə Bakı şəhərinin və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafı” dövlət proqramlarının yerinə yetirilməsi, Azərbaycanda kiçik sahibkarlığın inkişafı, ÜDM istehsalı və onun istifadəsi, məhsul istehsalı və xidmətlərin göstərilməsi üzrə xərclərin strukturu, yerli özünüidarəetmə orqanlarının daxilolmaları və büdcə vəsaitlərinin istifadəsi, enerji məhsullarından istifadə, inşaat kompleksinin inkişafı, məhsul istehsalı və xidmət obyektlərinin istifadəyə verilməsi, sənayenin hasilat bölməsinin fəaliyyəti, ölkənin regionlarında sənayenin inkişafı, su, qaz və istilik təsərrüfatı müəssisələrinin əsas göstəriciləri, tikinti müəssisələrinin fəaliyyəti, inşaat işləri üçün dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş vəsaitdən istifadə edilməsi, əsas növ bitkiçilik məhsullarının istehsalı, mal-qara və quşların tam uçotunun yekunları, ovçuluq təsərrüfatlarının fəaliyyəti, istehlak bazarında qiymətlərin dəyişməsi, büdcədən maliyyələşdirilən müəssisə və təşkilatlarda istifadə edilmiş elektrik və istilik enerjisi, təbii qaz, su və rabitə xidmətləri, yeni iş yerlərinin yaradılması, ölkədə demoqrafik vəziyyət, sosial təminat, mehmanxana və mehmanxana tipli müəssisələrin fəaliyyəti, ölkənin regionlarında ticarətin vəziyyəti, xarici ticarət əlaqələri, Avropa İttifaqı ölkələri ilə ticarət əlaqələri, “Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış” İnkişaf Konsepsiyası üzrə 2014-cü ilin doqquz ayında ticarətin vəziyyəti, turizm müəssisələrinin fəaliyyəti, informasiya və kommunikasiya texnologiyalarından istifadə, dəmiryolu nəqliyyatı infrastrukturunun inkişafı, nəqliyyat, poçt və rabitə sahəsində tariflərin dəyişməsi, informasiya və rabitə sektorunun inkişafı, dəniz nəqliyyatının işi, ali və orta ixtisas təhsil müəssisələrinin fəaliyyəti, məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin fəaliyyəti, əhəlinin sağlamlığı, sənaye, tikinti, nəqliyyat və rabitə müəssisələrində əmək şəraitinin vəziyyəti, ətraf mühitin vəziyyəti və bir sıra digər aktual məsələlər üzrə xarici iqtisadi əlaqələr, maliyyə vəziyyəti, real bölmə, sosial sahə, demoqrafik və ekoloji vəziyyət əhatə edilmişdir.

Dövlət idarəetmə orqanları tərəfindən sosial-iqtisadi inkişafıla bağlı qərarların qəbul edilməsində xüsusi əhəmiyyətə malik olan statistik bülletenlərin hazırlanması hesabat dövründə də davam etdirilmişdir. İl ərzində yığılmış məlumatlar əsasında 64 adda (6,4 min nüsxə) statistik bülleten hazırlanaraq istifadəçilərə çatdırılmışdır.

Əvvəllər olduğu kimi, 2014-cü ildə də Dövlət Statistika Komitəsinin fəaliyyətində əsas yerlərdən birini məlumatların nəşr olunması tutmuşdur. Bu dövr ərzində 32 məcmuə nəşr olunmuşdur ki, onlarda aşağıdakı mövzuları əhatə etmişdir: “Azərbaycanın statistik göstəriciləri”, “Azərbaycan rəqəmlərdə”, “Azərbaycanın regionları”,

“Azərbaycanın demoqrafik göstəriciləri”, “Azərbaycanda qadınlar və kişilər”, “Azərbaycanda uşaqlar”, “Azərbaycan gəncləri”, “Azərbaycanda kiçik sahibkarlıq”, “Kənd təsərrüfatı müəssisələrinin və fərdi sahibkar təsərrüfatlarının əsas iqtisadi göstəriciləri”, “Azərbaycanın ətraf mühit, meşəçilik, balıqçılıq və ovçuluq təsərrüfatları”, “Azərbaycanın energetikası”, “Əmək bazarı”, “Azərbaycanda telekommunikasiya və poçt”, “Azərbaycanda təhsil, elm və mədəniyyət”, “Azərbaycanda informasiya cəmiyyəti”, “Azərbaycanda səhiyyə, sosial təminat və mənzil şəraiti”, “Azərbaycanda turizm və xidmətlər”, “Azərbaycanın xarici ticarəti”, “Azərbaycanda cinayətkarlıq və hüquqpozmalar”, “Dövlət qulluqçuları”, “Azərbaycanda qiymətlər” və s. Göstərilənlərdən əlavə, 74 rayon və şəhərin statistik göstəricilərinə dair məcmuələr hazırlanıb nəşr edilmişdir.

Məlumat istifadəçiləri ilə iş sahəsində kütləvi informasiya vasitələri də mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Hesabat dövründə statistik məlumatların dərc olunması və yayılmasında informasiya vasitələrindən, radio və televiziya kanallarından geniş istifadə edilmişdir. 2014-cü ildə statistika orqanları tərəfindən qəzet və jurnallarda 576 məqalə və mətbu-məlumat dərc etdirilmişdir.

2014-cü ilin noyabr ayında Dövlət Statistika Komitəsində sosial-iqtisadi qərarların qəbulunda statistikanın rolu, statistik məlumatların hazırlanmasında innovativ yanaşmalar, məlumatların keyfiyyətinin artırılması istiqamətində elmi-praktik əhəmiyyət kəsb edən məsələlərin aşkara çıxarılmasına həsr olunmuş “Statistika və cəmiyyət” mövzusunda elmi-praktiki konfrans keçirilmişdir. Dövlət Statistika Komitəsi və Təhsil Nazirliyi ilə birgə təşkil edilmiş konfransda Bakı Dövlət Universitetinin, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin, AMEA-nın Şərqsünaslıq İnstitutunun, AMEA-nın İdarəetmə İnstitutunun, AMEA-nın Y.H.Məmmədəliyev adına Neft-Kimya Prosesləri İnstitutunun, AMEA-nın H.Ə.Əliyev adına Coğrafiya İnstitutunun, Qafqaz Universiteti Sosial-İqtisadi Tədqiqatlar Mərkəzinin əməkdaşları, həmçinin Dövlət Statistika Komitəsinin və Təhsil Nazirliyinin mütəxəssisləri iştirak etmişdir. Tədbirdə iştirakçıların sayı 50 nəfər, çıxış edənlərin sayı 13 nəfər, təqdim olunmuş məqalələrin sayı 28 olmuşdur. Konfransın yekununa həsr olunmuş “Statistika və cəmiyyət” adlı məqalə və tezislərdən ibarət kitab nəşr olunmuşdur.

Komitənin internet sahifəsində yerləşdirilmiş internet sahifələri təkmilləşdirilərək müasirləşdirilmişdir. Hazırda məlumat bazası özündə Azərbaycanın iqtisadi vəziyyətini, beynəlxalq əlaqələrini, makroiqtisadi meyllərini, istehsal proseslərini, iqtisadiyyatda struktur dəyişikliklərini əks etdirən əsas sosial-iqtisadi göstəricilər üzrə 10 minə yaxın cədvəl, təhlil və metodoloji materialı əhatə edir. 01.01.2015-ci il vəziyyətinə məlumatlar bazası da daxil olmaqla, sahifənin məlumat həcmi 18 Gb təşkil etmişdir. 2014-cü ildə internet sahifəsindən hər gün orta hesabla 1652 istifadəçi bəhrələnmişdir. Veb sahifəyə il ərzində 603014 nəfər daxil olmuşdur ki, onlardan da 571381 nəfəri Azərbaycandan, qalan hissəsi isə digər dünya ölkələrindən olmuşdur. Həmçinin il ərzində statistik hesabatların təqdimatı üçün internet vasitəsilə 1815000 müraciət daxil olmuşdur.

2014-cü ildə istifadəçilərin statistik məlumatlarla təmin olunması barədə 29 sualdan ibarət real vaxt rejimində keçirilən sorğuda 1930 nəfər iştirak etmişdir. Əsasən, onlar

dövlət idarəçiliyini, özəl müəssisələri təmsil edənlər, KİV nümayəndələri və fərdi şəxslər olmuşdur. Sorğu göstərmişdir ki, statistik fəaliyyətin bütün sahələri, xüsusən də əmək bazarı, əhali və gender statistikas, milli hesablar, təhsil, elm, mədəniyyət, maliyyə, bank, sənaye, energetika, kənd təsərrüfatı statistikas, tikinti, ticarət sahələri istifadəçilər üçün böyük maraq kəsb edir. Statistik məlumatların əldə edilməsi mənbəyi kimi, Dövlətstatkomun internet sahifəsinin əhəmiyyəti böyük əksəriyyət tərəfindən qeyd edilmişdir. Sorğunun “Dövlətstatkoma və yaydığı statistik məlumatlara etibar edirsiniz?” adlı sualına iştirakçıların böyük əksəriyyəti müsbət cavab vermişdir.

2014-cü ildə Dövlət Statistika Komitəsi sistemində keyfiyyətin idarə olunması və metaməlumatlar sisteminin yaradılması işi davam etdirilmişdir. Bu məqsədlə Bakı, Gəncə, Sumqayıt, Mingəçevir şəhər, Bərdə və Lənkəran rayon statistika idarələrində keyfiyyətin idarə olunması sisteminin qurulması işi həyata keçirilmiş, nəzarət auditləri təşkil edilmişdir. Statistik hesabat formaları və göstəricilər üzrə metaməlumatlar sistemi yaradılmış, statistik göstəricilər üzrə metaməlumatlar sisteminin statistik məlumat bazalarına inteqrasiyası təmin edilmişdir.

Əsas vəzifələrdən biri də ölkə statistikasının metodologiya və təcrübəsinin beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılmasından, xarici təcrübələrdən səmərəli istifadədən, beynəlxalq informasiya mübadiləsinin təkmilləşdirilməsindən ibarət olmuşdur. 2014-cü ildə Dövlət Statistika Komitəsi əməkdaşlıq çərçivəsində BMT və onun regional iqtisadi komissiyalarının, Avropa İttifaqının, BVF, BƏT, YUNİSEF, YUNESKO, Dünya Bankı, Asiya İnkişaf Bankı, İƏİT, İƏT və bir sıra digər beynəlxalq təşkilatların və dünya ölkələrinin statistika xidmətləri ilə, Avrostat və MDB Dövlətlərarası Statistika Komitəsi ilə əlaqələri davam etdirmişdir.

Dövlət Statistika Komitəsinin mütəxəssisləri beynəlxalq ekspert qruplarının fəaliyyətində fəal iştirak edir, yeni aktual istiqamətlər (ekoloji göstəricilər, statistik məlumatların istehsalı prosesinin modernləşdirilməsi, iqtisadi statistika, informasiya iqtisadiyyatı üzrə statistika məlumatlarının hazırlanması, miqrasiya ilə bağlı məlumatların toplanması, saxlanması və birgə istifadəsi üzrə milli imkanların gücləndirilməsi, sosial statistika, keyfiyyətli məşğulluğun ölçülməsi, informasiya texnologiyaları) üzrə statistika sahəsində 9 beynəlxalq işçi və ya ekspert qrupunda öz fəaliyyətlərini müvəffəqiyyətlə davam etdirirlər.

Dünya ölkələrinin statistika sahəsində qabaqcıl təcrübələrinin öyrənilərək işdə tətbiqinə, əvvəlki illərdə olduğu kimi, hesabat ilində də xüsusi önəm verilmişdir. Kənd təsərrüfatı siyahıyaalınması və bu siyahıyaalma əsasında kənd təsərrüfatı registrinin yaradılmasına dair Macarıstan Mərkəzi Statistika İdarəsinin, təbii sərvətlərin və digər istehsal olunmayan maddi aktivlərin dəyərinin qiymətləndirilməsi üzrə Çexiya Statistika İdarəsinin, turizmin satellit hesablarının qurulmasına dair Bolqarıstan Mərkəzi Statistika Bürosunun, turizm sahəsində qiymət indekslərinə dair İspaniya Milli Statistika İnstitutunun iş təcrübəsi öyrənilərək əməli işdə istifadə olunmuşdur. Bununla yanaşı, Komitənin təcrübəsinin və əldə olunmuş nailiyyətlərin beynəlxalq təşkilatlar arasında yayılmasına da diqqət yetirmişdir. Bu məqsədlə, hesabat dövründə BMT-nin Statistika Şöbəsinin internet sahifəsinin “Statistika sistemlərinin ölkə profilləri” bölməsində 24

material yerləşdirmişdir ki, bunun nəticəsində də Azərbaycan ölkə təcrübəsinə dair material yerləşdirən 207 ölkə arasında 5-ci, MDB ölkələri arasında isə 1-ci yerdə olmuşdur.

Dövlət Statistika Komitəsinin mütəxəssisləri tərəfindən hazırlanmış “Rəsmi statistika və inzibati məlumatların sərhədlərinin müəyyənləşdirilməsinə beynəlxalq yanaşmaların uyğunlaşdırılmasının zəruriliyi haqqında məsələyə dair” məqalə Rusiya Dövlət Statistikasının Federal Xidmətinin “Statistika məsələləri” jurnalında, “Keyfiyyətin idarə olunması: konseptual yanaşma və təcrübi məsələlər”ə dair məruzə Avropa Statistika Bürosunun bülletenində, “Azərbaycanda istehlak malları indeksinin hesablanması təcrübəsindən” və “Azərbaycan Respublikasında beynəlxalq miqrasiya statistikasına dair məruzələr BMT-nin Avropa İqtisadi Komissiyasının bülletenində, “Beynəlxalq statistika təşkilatlarında metaməlumatların tətbiqi”nə dair məqalə “Təfəkkür” jurnalında, “Müxtəlif parametrlər əsasında regionların sosial-iqtisadi inkişafının kompleks qiymətləndirilməsi (Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu timsalında)” üzrə məqalə Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin elmi xəbərlər jurnalında, “Statistik məlumatların şərti hesablanması metodları” və “Natamam məlumatların bərpasında EM qiymətləndirmə və reqressiya modellərinin səmərəliliyinin müqayisəsi”nə dair məqalələr Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin “Əmək və sosial problemlər elmi əsərlər toplusu”nda, “Seçmə texnikası və texnologiyası ilə bağlı proqram təminatı vasitələrinin tətbiqi məsələləri”nə dair məqalə “Təhsildə İKT elmi-metodoloji jurnal”ında, “Kənd təsərrüfatının siyahıyaalınması dövlət əhəmiyyətli mühüm tədbirdir” və “Elektron statistikanın və vahid informasiya sisteminin inkişafı istiqamətləri” məqalələri “Respublika” qəzetində, “Kənd təsərrüfatının siyahıyaalınması -2015” adlı məqalə “Xalq” qəzetində dərc olunmuşdur.

Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyi etmək ənənəsi davam etdirilmişdir. 2014-cü il iyun ayının 25-27-də Dövlət Statistika Komitəsi BMT-nin Mərkəzi Asiya ölkələri üçün Xüsusi Proqramı (SPECA) çərçivəsində yaradılmış Statistika üzrə layihə işçi qrupunun 9-cu iclasına, 23 oktyabr tarixində isə Beynəlxalq Əmək Təşkilatının “Əhalinin iqtisadi fəallığı müayinəsinin məqsədlərinin müzakirə olunması”na dair yüksək səviyyəli iclasına ev sahibliyi etmişdir. Bunlardan əlavə, Dövlət Statistika Komitəsinin 42 mütəxəssisi müxtəlif beynəlxalq təşkilatların 59 tədbirində iştirak etmişdir.

Vahid statistik informasiya sistemi təkmilləşdirilmiş, statistik registrin aktuallığının təmin edilməsi üçün proqram vasitələrində zəruri dəyişikliklər aparılmış, yerli statistika orqanlarında istifadəyə verilmiş və proqram təminatının istismarı təşkil olunmuş, kiçik sahibkarlıq subyektləri, o cümlədən fərdi sahibkarlar da daxil olmaqla, təsərrüfat subyektlərindən hesabatların elektron formada qəbulu başa çatdırılmış, Komitənin internet sahifəsinin təsnifatlar bölməsinin təkmilləşdirilməsi, axtarış və yükləmə funksiyalarına malik təsnifatlar bazası yaradılmışdır.

Dövlət statistika sistemində məlumat şəbəkələrinin inkişaf etdirilməsi və texniki vasitələrlə təmin edilməsi məqsədilə yeni avadanlıqlar alınıb quraşdırılmışdır.

2015-ci ildə Dövlət Statistika Komitəsinin əsas fəaliyyəti, əsas etibarlı ilə ölkə Prezidentinin 21.12.2012-ci il tarixli Sərəncamı ilə təsdiq olunmuş “2013-2017-ci illərdə Azərbaycan Respublikasında rəsmi statistikanın inkişafı Dövlət Proqramı”nın, “Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış” İnkişaf Konsepsiyasının, Açıq Hökumətin təşviqinə və Korrupsiyaya qarşı mübarizəyə dair 2012-2015-ci illər üçün Milli Fəaliyyət Planlarında, Komitənin iştirakı nəzərdə tutulmuş digər dövlət proqramlarında əks edilmiş vəzifələrin icrasına yönəldiləcəkdir.